

4. Воронов Д. С., Воронов М. С. Показники забезпечення інноваційного розвитку підприємства. *Актуальні питання розвитку науки та освіти: Матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. 9-10 грудня 2023 р. Львів: Львівський науковий форум, 2023. С. 58-60.*

Конопля К. А., здобувач освіти,
науковий керівник: **Постольна Н. О.**, викладач ЦК економіки,
управління та адміністрування,
ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ»

ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах сучасного розвитку ринкових відносин між підприємствами, які зараз розвиваються в Україні, отримання достатніх фінансових ресурсів та забезпечення ефективної господарської діяльності є одним із найважливіших завдань для підприємств. У цьому контексті актуальною є проблема дослідження теоретичних аспектів складу фінансових ресурсів підприємства та їх уточненого концептуального змісту в сучасному баченні економічної теорії.

Пошук потенційних фінансових резервів для реалізації встановлених виробничих програм і стратегічного розвитку є важливим завданням корпоративного менеджменту. Управління фінансовими ресурсами на рівні підприємства передбачає їх ефективне використання, правильний вибір напрямку фінансових потоків та раціональне їх використання за цільовим призначенням.

Фінансові ресурси підприємства – це сукупність грошових коштів та інших фінансових активів, які використовуються для забезпечення операційної, інвестиційної та фінансової діяльності компанії. Вони є основою для фінансування господарської діяльності, розширення виробництва, розвитку нових напрямів і підтримання фінансової стійкості.

Фінансові ресурси підприємства формуються за рахунок різних джерел, які забезпечують його діяльність, розвиток та стійкість. Усі джерела можна поділити на власні, залучені та позикові, переваги та недоліки яких наведено у табл.1.

1. Власні джерела фінансових ресурсів - це кошти, які підприємство отримує за рахунок своєї діяльності або внесків засновників. Вони забезпечують фінансову незалежність та стійкість бізнесу.

– Статутний капітал – кошти, внесені засновниками (власниками) підприємства при його створенні.

– Нерозподілений прибуток – частина чистого прибутку, яка не розподіляється між акціонерами або власниками, а використовується для подальшого розвитку.

– Амортизаційні відрахування – кошти, які накопичуються в процесі експлуатації основних засобів і спрямовуються на їх оновлення або модернізацію.

– Резервні фонди – фінансові ресурси, що формуються для покриття непередбачених витрат та ризиків.

– Доходи від продажу майна – кошти, отримані від реалізації основних засобів, нематеріальних активів або іншого майна підприємства.

2. Залучені джерела фінансових ресурсів - це фінансові надходження, які не належать підприємству, але можуть бути використані для розвитку бізнесу.

– Інвестиції від засновників або акціонерів – додаткові фінансові вливання у підприємство.

– Емісія акцій – випуск та продаж акцій на фондовому ринку для залучення капіталу.

– Авансові платежі від клієнтів і партнерів – передоплата за товари чи послуги, яка використовується для фінансування поточної діяльності.

– Гранти, субсидії, державне фінансування – безповоротні фінансові ресурси, що надаються державою або міжнародними організаціями.

3. Позикові джерела фінансових ресурсів (позикові кошти) - це фінансування, яке підприємство отримує на визначених умовах і повинно повернути у майбутньому.

– Банківські кредити – коротко- та довгострокові позики для фінансування операційної або інвестиційної діяльності.

– Комерційні кредити – відстрочка платежу від постачальників товарів та послуг.

– Фінансовий лізинг – форма кредитування, при якій підприємство використовує обладнання або техніку, сплачуючи орендні платежі.

– Облігаційні позики – випуск та продаж облігацій для залучення коштів від інвесторів.

– Овердрафт – короткострокове кредитування підприємства банком при перевищенні залишку на рахунку.

Таблиця 1

Переваги та недоліки джерел фінансування підприємств

Джерела фінансування	Переваги	Недоліки
Власні джерела фінансових ресурсів	- Фінансова незалежність. - Відсутність боргових зобов'язань. - Можливість вільного розпорядження коштами.	- Обмежені можливості для масштабного розвитку. - Потреба у тривалому накопиченні ресурсів.
Залучені джерела фінансових ресурсів	- Можливість швидкого розширення бізнесу. - Мінімізація боргового навантаження. - Доступ до додаткових фінансових ресурсів.	- Залежність від інвесторів або партнерів. - Ризик втрати контролю над підприємством при великій частці акціонерного капіталу.
Позикові джерела фінансових ресурсів	- Швидке отримання необхідних фінансів. - Можливість реалізації масштабних проєктів. - Використання ефекту фінансового важеля (левереджу).	- Необхідність повернення коштів із відсотками. - Підвищені фінансові ризики при надмірному борговому навантаженні. - Вимоги банків щодо забезпечення кредитів.

Для фінансової стабільності підприємству важливо правильно балансувати між власними, залученими та позиковими ресурсами.

– Висока частка власних ресурсів забезпечує фінансову незалежність, але може обмежувати темпи розвитку.

– Залучені кошти дають можливість залучити додатковий капітал без боргового навантаження.

– Позикові кошти дозволяють швидко фінансувати проєкти, але потребують ефективного управління фінансовими ризиками.

Оптимальне співвідношення залежить від сфери діяльності підприємства, його фінансової політики та економічної ситуації.

Ефективне управління фінансовими ресурсами забезпечує стабільну діяльність підприємства та його конкурентоспроможність. Основні аспекти управління:

1. Фінансове планування – визначення потреб у коштах та їх розподіл між різними напрямками діяльності.
2. Бюджетування – складання бюджетів доходів та витрат, контроль за їх виконанням.
3. Оптимізація грошових потоків – балансування надходжень і витрат, уникнення дефіциту ліквідності.
4. Контроль витрат – зниження собівартості продукції, раціональне використання ресурсів.
5. Аналіз фінансового стану – оцінка ліквідності, рентабельності, платоспроможності підприємства.

Отже, фінансові ресурси – це основа ефективної діяльності підприємства, їх раціональне використання дозволяє підтримувати фінансову стабільність, інвестувати у розвиток та забезпечувати конкурентоспроможність. Оптимальне співвідношення власних і залучених коштів, ефективне управління доходами та витратами є ключовими аспектами фінансового успіху підприємства. Вони формуються за рахунок різних джерел, які забезпечують його діяльність та розвиток. Власні джерела надають фінансову незалежність, залучені кошти дозволяють розширювати діяльність, а позикові ресурси забезпечують швидкий доступ до капіталу, а їх оптимальне управління є ключовим фактором успішного функціонування підприємства.

Список використаних джерел:

1. Бедриниць М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств [текст]. навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
2. Бражник Л.В. Фінансові ресурси підприємства: їх формування та використання. Економіка і суспільство : Фінанси, гроші та кредит. 2018. №14. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/14_ukr/111.pdf
3. Економіка підприємства : навчальний посіб. для студентів закл. вищ. освіти / Н.М. Колпаченко, Ю.А. Сайчук, В.К. Аветісян та ін. Харків : Діса плюс, 2019. 277 с.
4. Масюк Ю., Шкода А. Особливості формування та використання фінансових ресурсів підприємства. Електронний журнал Економіка і суспільство. 2021. №34, DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-27>

Котковський Р. В., викладач,
Криворізький юридичний фаховий коледж
Національного університету «Одеська юридична академія»

РЕІНТЕГРАЦІЯ ПОСТТРАЖДАЛИХ РЕГІОНІВ У ЗАГАЛЬНОНАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ПРОСТІР

Війна завдає серйозних наслідків усім країнам, проте в Україні вона викликала особливо значні руйнування, що потребують термінового вирішення. Актуальність проблеми відновлення постраждалих регіонів в Україні не може бути переоцінена, оскільки наслідки війни безпосередньо впливають на економічну стабільність, соціальний розвиток і майбутнє країни в цілому. Україні необхідно знайти ефективні рішення для вирішення наслідків війни, відновлення інфраструктури, стабілізації економіки та залучення інвестицій у постраждалі регіони.